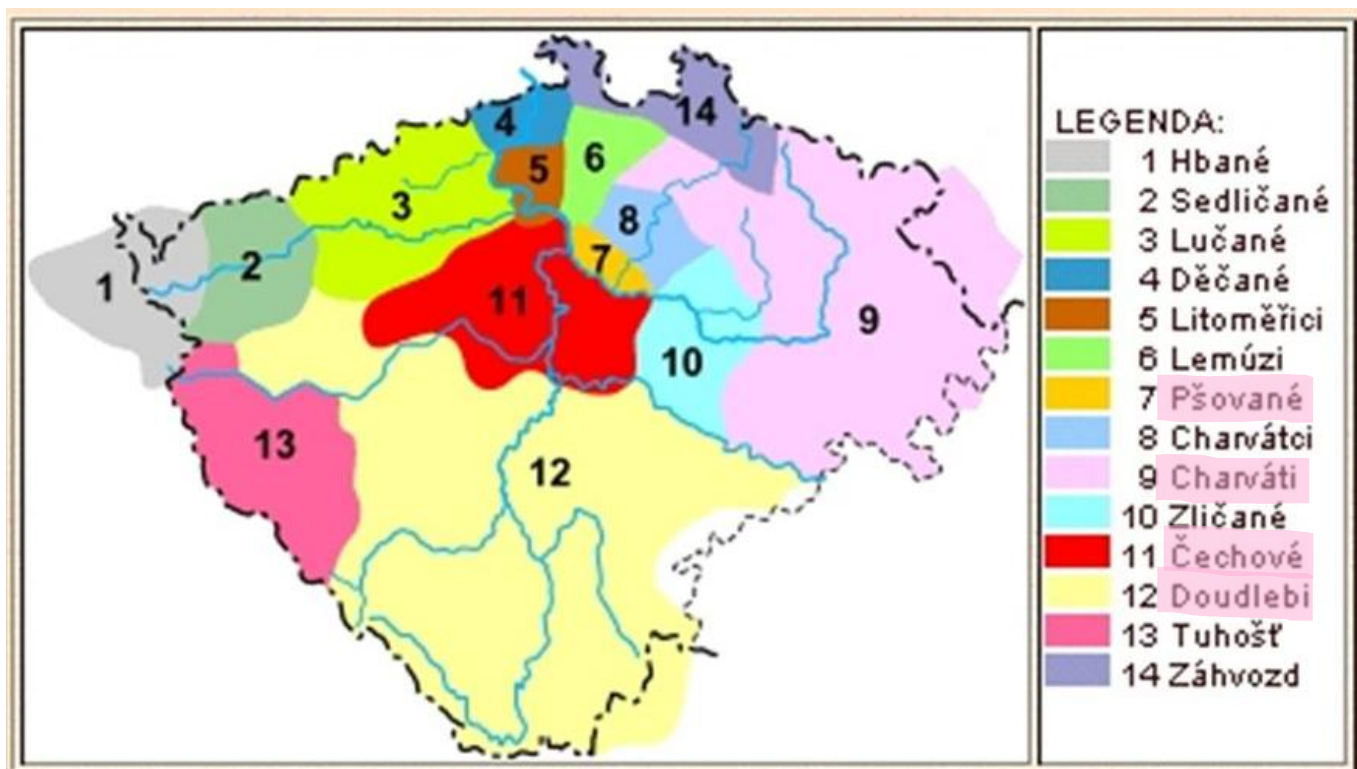

V době rozpadu Velké Moravy, tedy kolem roku 906, bylo na území Čech asi **15 samostatných slovanských kmenů**, např. Čechové, Děčané, Litoměřici, Lučané, Charvátci, Zličané. Každý kmen vládl části území Čech v čele s **vojvodou – knížetem**. Mezi kmenovými územími však nebyly pevné hranice.

● **Jak se jmenoval slovanský kmen, který žil na území jižních Čech?**
(výsledky seřaď od nejmenšího čísla k největšímu.)

144 : 6 = _____ O   264 : 8 = _____ E
 216 : 8 = _____ D   217 : 7 = _____ L
 225 : 9 = _____ U   140 : 4 = _____ i
 170 : 5 = _____ B   154 : 7 = _____ D

● Která největší **dnešní** města leží na území **zvýrazněných** bývalých slovanských knížectví?

Kmeny se postupně násilně sjednocovaly, silnější kmen si podmanil slabší.

Na počátku 10. století území Čech ovládali už jen dva nejsilnější kmeny: **Čechové** s knížecím rodem **Přemyslovců** a **Charvátci** s knížecím rodem **Slavníkovců**. Čechové ovládali území středních Čech, Charvátci území východních a jižních Čech.

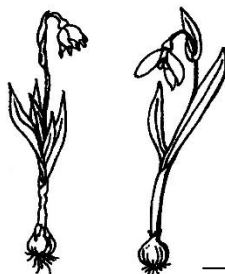
Ještě za vlády moravského knížete Svatopluka se nejmocnějším knížetem v zemi stal přemyslovský kníže **BOŘIVOJ** (od slova **BOŘIT** – dobrý válečník),

Za ženu si vzal dceru **pšovského** knížete Slavibora. (Pšov bylo staré označení **Mělníka**.)

● Jak se jmenovala? _____

● Kdo je podle pověstí zakladatelem rodu Přemyslovců? _____

V době Velké Moravy a přemyslovského státu se na území Čech rozkládal především hustý, nepropustný prales. Všude bylo plno bylin, které staří Slované využívali k léčení. Naši předkové si přírodu vážili a uctívali ji (posvátné stromy a háje), protože věděli, že bez přírody nepřežijí.

Koncem února z tajícího sněhu vykukuje **sněženka podsnežník**. Tato něžná kytička přezimuje v půdě jako malá cibulka, ve které se hromadí zásobní látky. Z cibulky vyrůstají listy se souběžnou žilnatinou. Během doby, kdy má sněženka listy a vyživuje se, se cibulka zásobuje látkami, aby mohla přezimovat a v dalším roce opět vyrůst. Z cibulek vyrůstá i bledule, která je však vzácnější.

● Která z rostlinek je která? Napište k nim jejich název.

MRAVENEC LESNÍ

Mravenec lesní je nejvíce rozšířený lesní živočich. Zimní měsíce přečkávají mravenci ve ztuhlém stavu v podzemních částech mraveniště. Jednotliví mravenci se v mraveništi dělí na skupiny podle toho, jakou činnost vykonávají (dělníci, vojáci, chůvy...).

Teplo na jaře život v mraveništi opět rozproudí. Aby jarní teplo mravenci co nejlépe využili, staví mraveniště nejdelší stranou k jihu až k jihovýchodu a nejkratší stranou na sever. Podle toho můžeme určit **světové strany**. Mravenci mají **silná kusadla** a unesou v nich mnohonásobně víc, než sami váží. Živí se hlavně rostlinami, ale spořádají i drobné živočichy a uhynulá zvířata. Pomáhají tak **čistit les** a zabraňují přemnožování býložravého hmyzu (bekyně a lýkožrout), a jsou tak velmi **užiteční**. Musíme je proto chránit a v žádném případě nesmíme mraveniště rozhrabávat. Podle „hemžení“ mravenců můžeme odhadnout i počasí. Bude-li déšť, mravenci zalézají, bude-li hezky, jsou aktivní.

● Proč se říká mravencům **zdravotní lesní policie**? _____

● Jak můžeme podle mraveniště poznat světové strany? _____

● Jak můžeme podle mraveniště poznat, jaké bude počasí? _____

Mravenec lesní

